

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonikorvm Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XXXVIII. De antiquis, & recentibus Ecclesijs, & Monasterijs Canoniorum
existentibus in Belgio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

Bromhoriz, vel Bromoria tituli S. Mariz, & S. Michaelis. Fundator Baldauinus Comes de Riuers, & Deoniz. Prioratus. canonici nigri.
 Brioptune tituli S. Mariz Magdalenz. Prioratus. canonici nigri.
 Eodoriz. Fundatores Henricus II. & postea Henricus III. Reges. Prioratus. canonici nigri.
 Marleburgi tituli S. Margaritz. Fundator Edmundus Comes Cornubiæ. Prioratus. canonici.

CAPVT TRIGESIMVM OCTAVVM.

De antiquis, & recentioribus Canonico Regularium Ecclesijs, & Monasterijs in Belgio consistentibus.

DE Fridelino, Chiliano, Bertuino, Rumoldo, Sicinensis, Albiacensis, Malonensis, & Meclinensis Collegiorum primis fundatoribus, & alijs sanctissimis viris, B. Patricij Hybernentium Apostoli discipulis, ferunt dictarum Ecclesiarum tabularia, & Chronica vetustissima, quæ referunt Ioannes Molanus, Aubertus Miraxus, & alij recentiores, eos ad Euangelium Christi prædicandum in Gallijs, & in Belgium profectos, multa ibi monasteria canonicorum erexisse, clericisque probatissimis repleuisse, ac in eisdem sine sanctissimo tandem quietuisse. Quam ob causam non deerunt forsitan, qui primam canonicorum regularium apud Belgas fundatorem in prædictos D. Patricij discipulos referendam putent. Verum longe antiquiores euincunt Cathedralæ per B. Remigium circa annu 470. sub regula canonica in eisdem Prouincijs institutz, de quibus mox dicemus, vt ea, quæ de B. Materno Petri Apostoli discipulo primo illarum Gentium Apostolo, necnon de Ecclesijs per illum institutz a nonnullis traduntur, omittamus, ne ipsam canonici Ordinis originem antiquiorem, quam par sit, explicari velle videamur.

Ecclesias Cathedralæ, & monasteria canonicorum regularium ab antiquis, vel etiam nostris temporibus in Belgio existètia, quæ autor Chronica Cameracensis sex centis fere annis antiquior, necnon etiam Chronica Capituli, seu congregationis Windesimensis, Heriberti Rosweydi & Societate Iesu Theologi opera & diligentia nunc primum in lucem editæ, Ioannes quoque Molanus Theologus Louaniensis, & Aubertus Miraxus canonicus Antuerpiensis S. R. E. Protonotarius, ambo de Ordine canonico optime meriti præbuerunt, hic fideliter, & totidem ferè verbis

ab illis accepta, ordine tamen alphabetico, non quidem iuxta seriem Prouincialis Romanæ, quod ob nouam multarum Cathedralium aedificatorem, & erectionem, totum pene est immutatum, sed iuxta nomina locorum, in quibus ipsa monasteria reperiuntur, describam.

Attrebatensis metropolitana in Artesia S. Mariz nuncupata à prima fundatione fuit regularis, fundator S. Vedastus siue S. Remigius Remensis Archiepiscopus sub Rege Clodouco. Chronico Cameracense, siue Attrebatense anno 1049. ad Gerardum primum Cameracensem, & Attrebatensium tunc vntarum Archiepiscopum hinc, ex nomine S. Remigij in suo testamento. *Ecce ego, inquit, attrebatensij, cui Deo autore, vobisq; fratrem meum charissimum Episcopum consecraui, ex voto tam dicti Principis, scilicet Ludouici, quem de suis, sorte suscepi, villas duas in stipendij clericorum deliqui, hortos videlicet, & Sabucatum. Eos autem clericos fuisse, quos posteri canonicos regulares vocauerunt, conuincit nomen monasterij, cuius in eodem Chronico Molano lib. 1. de Canonica cap. 12. tradente, mentio habetur. De hac Molanabiadè & in Natalibus SS. Belgij sub die 6. Febrii pag. mihi 30. Miraxus de Collegijs canonice sæcul. c. 10. Porro quod addit Molanus, ex vestigia quorundam locutione omnia canonica collegia olim dicta esse monasteria, falsum omnimodò est, & ex alio falso principio deductum, quod ab antiquo tempore non essent canonicis regularibus, sed illos ex dissolutione veterum canonicorum ortos, contrario modo se habent, quod canonicos, qui nunc seculares dicuntur, ex dissoluta veterum canonicorum regularium disciplina orti sunt, vt superius ostensum fuit.*

Albiacense S. Chilianum cenobium in territorio Attrebatensi. De hoc Molanus ex historia à canonicis in morte S. Eligij accepta, & ex Chronico Attrebatensi. *Albiacum in territorio Attrebatensi S. Chilianus Episcopus, & Confessor, qui in Hybernia Regio sanguine procreatus cum sefentia hauritus in neam coliberet, & multarum virtutum decore poliret, a Prouincia illius Clero, & papulo ad Episcopatum est electus, & post multa, legitur in Chronico Attrebatensi, in vico Albiacico est monasterium canonicorum sancti videlicet Chilianus, qui Sectus fuisse traditur. Hæc, & alia Molanus in Natalibus sub die 27. Nouembrijs, ex quo Miraxus de Collegijs canonicorum regularium cap. 23.*

Arosiensis Abbatia sancti Nicolai in agro Attrebatensi vetustissima, & inter omnes illius Prouincie olim præclarissima, quæ congregationis octo, & viginti Abbatialium cenobiorum erat caput, anno Domini 1097. per Cononem qui postea fuit S. R. Ecclesie Cardinalis, & Helderorum viros religiosissimos fundata. de cuius fundatione Miraxus de Collegijs Regularium, cap. 46. & nos infra in congregatione Arosiæ dicemus.

Saxi

Antoni Andree iuxta Ari Audomarenfis dicecesis Prioratus Conuentalis, ex quo Prioratus illius est Venerabilis, & Reuerendissimus Abbas nomine frater Ioannes, qui nunc Abbatia in monasterio sanctorum Amandi & Bertuliz Martiniensis in agro Attrebatensi præfideat, vt ex illustri litera ante paucos menses accepti.

Arnhemense, siue monasterium fontis B. Mariz apud Arnhemum Geldriz oppidum, dicecesis Ruremundenfis, olim Vltraicentis, congregationis Illustrissimæ Windesimensis nuncupata, fundatus per Venerabiles sacerdotes D. Florentium Radewint, D. Ioannem de Grunde, D. Ioannem de Brinkerine, & alios dictæ congregationis Patres anno Dñi 1321. concedentibus Illustrissimo Principe Wilhelmo Duce Iuliacensi, & Coloniensi, necnon Archiepiscopo Traiectensi. Chronicon Capituli Windesimensis lib. 1. cap. 37. Arnhemolamense S. Ioannis Euangelistæ profectum Arnhemolamum, nunc in Heglo prope Alcedum Hollandiæ oppidum dicecesis Harlemensis in eadem congregat. Windesimensis, quod anno 1324. puto fundatū, ex eodè Chronico Windesimensi cap. 38.

Amersfordense Beatz Mariz in Bircket prope Amersfordam, nunc Curia B. Mariz in Amersfordi dicecesis Vltraicentis, eiusdè congregationis. Miraxus de Colleg. Regul. cap. 13. in Catalogo congregationis Windesimensis.

Amersfordiæ oppido dicecesis Vltraicentis monasterium S. Ioannis Baptistæ congregationis Windesimensis, de quo Miraxus de Collegijs Regularium cap. 14.

Ameglen monasterium Beatz Mariz in Frisia, olim dicecesis Vltraicentis, eiusdè congregationis Windesimensis. Miraxus in Catalogo ditæ congregationis.

Arduenna monasterium S. Huberti à S. Berengio Abbate in sylua Arduenna fundatū, & à fonte Arduina contiguo, cognominatum, de hoc Molanus in Natalibus ad 2. Octobris. *Versimile est, autem ex primæva institutione vtrouque fuisse canonicos, seu canonicos Regulam professos. de vltimo monasterio scribitur, quod per canonicos ad sanctū Hubertum. In eodem monasterio constituit, cum illi à sua regula digressi essent, & abbi legitur, quod sanctus Berengius illis canonicos suos, & discipulos instituerit regularem vitam in spiritualibus, & temporalibus promoueret: nã per canonicos rituarum Treuaru à Grimberto Comite anno 1. Theodoricus Regis cum multis alijs obtinuit. Videtur illa ibidem.*

Albergen monasteriū S. Antonij Confessoris in Albergen in Tuenta dicecesis, olim Vltraicentis, congregationis Windesimensis. Miraxus in Catalogo ditæ congregationis.

Artem monasterium in Artesia sic nuncupatum, meminit illius Miraxus de Collegijs Regularium, cap. 69. aliud de hoc non vidi. Artem monasterium S. Petri sic vocatum, & in

Sancti Andreæ iuxta Ariam Audomarenſis diocæſis Prioratus Conſuetudinalis, ex quo Prioratu aſſumptus eſt Venerabilis, & Reuerendiſſimus Abbas nomine frater Ioannes, qui nunc Abbatia. In monaſterio ſanctorum Amandi & Bertiliz Martenſis in agro Attrebatenſi præſidet, v. ex illuſtre literis ante paucos meſes accepi.

Arnhemſe, ſive monaſterium fontis B. Mariz apud Arnhemum Geldriz oppidum, diocæſis nunc Ruremundenſis, olim Ultraicæſis, congregationis Illuſtriſſimæ Windefimæ nuncupata, fundatū per Venerabiles ſacerdotes D. Florentium Radewini, D. Ioannem de Grunde, D. Ioannem de Brinkeringe, & alios dictæ congregationis Patres anno Dñi 1192. concedentibus Illuſtriſſimo Principe Willhelmo Duce Juliacenſis, & Geldrenſis. ſcnon Archiepiſcopo Traiectenſi. Chronicon Capituli Windefimæ lib. 1. cap. 37.

Amſterlodamienſe S. Ioannis Euangelizæ prope Amſterlodamum, nunc in Heglo prope Alemarum Hollandiz oppidum diocæſis Harlemenſis, cuiuſdem congregat. Windefimæ, quod anno 1194. puto fundatū, ex eodẽ Chronico Windefimæ cap. 28.

Amſterfordenſe Beatæ Mariz in Bircket prope Amſterfordiam, nunc Curia B. Mariz in Amſterfordia diocæſis Ultraicæſis, cuiuſdem congregationis Miræus de Colleg. Regul. cap. 13. in Catalogo congregationis Windefimæ.

In Amſterfordia oppido diocæſis Ultraicæſis monaſterium S. Ioannis Baptizæ congregationis Windefimæ, de quo Miræus de Collegijs Regularium cap. 75.

Angerſe monaſterium Beatæ Mariz in Friſia, olim diocæſis Ultraicæſis, cuiuſdem congregationis Windefimæ. Miræus in Catalogo dictæ congregationis.

Andanum monaſterium S. Huberti à S. Beroglio Abbate in ſylua Arduenna fundatū, & à fonte Andana contiguo, cognominatum, de hoc Molanus in Natalibus ad 2. Octobris. Veriſimile eſt autem ex prima inſtitutione vtrouſque ſuſſe alios, ſive canonicos Regulam proſeſſos. de Vulgata ſcribitur, quod pro canonicis ad ſanctū Hubertum. Inſtitutus inſtituerit, cum illi à ſua regula diſceſſerent, & alibi legitur, quod ſanctus Berogius alios clericos ſuos, & diſcipulos inſtruxerit regulari-vitæ, in ſpiritualibus, & tẽporalibus promouerit: nã & caritatem vitarum Treuitis à Grimberto Comite anno 5. Theoderici regis cũ multis alijs obtinuit. Vide alia ibidem.

Albergenſe monaſterium S. Antonij Confeſſoris in Albergen in Tuenta diocæſis, olim Ultraicæſis, congregationis Windefimæ. Miræus in Catalogo dictæ congregationis.

Apallina monaſterium in Arteſia ſic nuncupatum, meminit illius Miræus de Collegijs regular. cap. 69. aliud de hoc non vidi.

Berg monaſterium S. Petri ſic vocatum, & in pago Maſo prope fluium Bure diocæſis Ultraicæſis à S. Hungero Ultraicæſis Epifcopo ex conceſſione Lotharij Imperatoris fuit fundatum. circa anno 856. ex Molano in Natalibus die 22. Decembris.

De Bello loco monaſterium congregationis Aroaſienſis, & Abbatia primæ claſſis ſanctæ Mariz nuncupata, quam à monaſterio ſancti Ioannis iuxta Choques initium habuiſſe, ſcribit idẽ Miræus in Catalogo Abbatiarū dictæ congregationis Aroaſienſis, de Collegijs Regular. cap. 10.

Bornhemianū vetulum monaſterium in Flãdria ſinibus, haud longè à fluvio Scaldi olim ſitum fuit, canonicorum regularium Abbatiale Cœnobium, à Wennemano Caſtellano Gandauenſis, & Manaffe Cameracenſis Epifcopo anno 1101. extructum, quod poſtea Abbate, & canonicis tradentibus, Diui Benedicte regulari accepit. Miræus de Collegijs Regular. cap. 51.

Bolonenſis Abbatia S. Mariz congregationis Aroaſienſis anno 1159. fundata, ab Henrico VIII. Anglorū Rege Apoſtata anno 1354. funditus eſt euerſa. Miræus de Collegijs regular. cap. 10. & 77.

Bolonenſialiud Abbatiale Cœnobium ſancti Vlmari cuiuſdem congregationis Aroaſienſis, idẽ Henricus Anglorum Rex euerſit. ex Miræo loco proximè allegato.

Burgenſe monaſterium ſancti Bartholomæi in ſuburbio fundatum, & à loco vbi quercuum erat numeroſa multitudo, Quercetum nuncupatum anno 1050. eſt fundatū. ex Meyero in Annalibus Flãdria. Aduocati ſunt autem ad illud regendū canonici ex monaſterio S. Marci, ſive S. Nicolai in pratis, ex quo habet vtriuſque monaſterij laudabilem antiquitatem. erat Abbatia congregationis Aroaſienſis, cuius fundacionẽ, & progreſſū longius proſequitur Miræus cap. 33. ad quẽ remitto.

Brugenſe aliud S. Mariz Collegium, meminit illius Miræus de Collegijs regular. cap. 69.

Bruxellenſe S. Iacobi in monte Palatino, vulgo Cawenberch, iuxta palatium Principis, Præpoſitura. Præpoſitus vitur mitra, & Pontificalibus. Miræus de Collegijs regularib. cap. 35.

Bethleheemicū B. Mariz in oppido Zwollis, olim diocæſis Ultraicæſis nunc Dauentrienſis, congregationis Windefimæ. Chronicon cuiuſdem congregationis lib. 1. cap. 4. Miræus in Catalogo.

Bethleheemicum aliud S. Mariz apud Louanium dictæ congregationis. ijdem autores.

Apud Briellam Hollandiz oppidū S. Elizabethæ, diocæſis Ultraicæſis, & congregationis Windefimæ. Miræus in eodem catalogo.

Prope Bomeliam Geldriz oppidum diocæſis Syluiducenſis monaſterium, Stagnum B. Petri Apoſtoli nuncupatum, congregationis Windefimæ. ibid. Miræus.

CAmeracenſis metropolitana S. Mariz regularis à ſua inſtitutione extitit, nam monaſte-

IV.

V. M. men alphetos, in... ncialis Romani... hedralium accen... e eſt immutatum, ſed... quibus ipſa monaſ... n. itana in Arteſia. M... ndatione fuit regala... S. Remigius Romani... Clodouco. Chroni... batenſe anno 1044. al... heracenſium, & An... Archiepiſcopo... ſuo teſtamento. Inſ... ſeo ante, Valaſium... ſcopo non conſeruat... aduocati, quos de ſua... andy clerico ante deſce... om. Eos autem cano... nicos regulares voca... monaſterij, cuiuſdem... lib. 1. de Canonico... tur. De hac Molano... Belgij ſub die 2. Iulij... de Collegijs em... addit Molanus, vtrio... ſent canonicoſque... veterum canonico... e ſe habente, quod... dicuntur, ex diſtincto... gularium diſtinctio... ſum ſunt. tani cœnobium in ter... oc Molanus ex libro... ligij accepta, & ex Cl... ſi in terris in archie... enſiſſis, qui in hys... ſum variatum deſerit... o, & populo ad Epifcop... gulari in Chronico anno... monaſterium canonico... qui ſcotos ſuſce... Natalibus ſub die 2. Iulij... de Collegijs canonico... ſancti Nicolai in... na, & inter omnes... ſſima, quæ congrega... tionalium cœnobioſa... 1097. per Conſuetud... Cardinalis & Hel... os fundati. de cano... legijs Regularium, q... gregatione Aroaſienſi...

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tricanonicorum in ea degentiu autor dicti Chronici Cameracensis meminit non semel. Quod etiam Ioannes Molanus lib. 1. de Canonicis cap. 12. hisce verbis attestatur. *Extant ad Gerardum Primum Cameracensem, atque Atrebatensem conuillarum tunc temporu sedum Episcopum Chronica, circa annu Domini quinquagesimu supra millesimum conscripta, in quibus sub ille Episcopo nominantur monasteria canonicoru Cameraci, Atrebatu, utrunque in pyramia Basilica ad honore B. Mariae fundauit S. Vedastus Cladonui Regu Christiani primum huius nominis Catechista. Miraeus de Collegijs canonicorum secularium cap. 8.*

Cameracensis S. Auberti Abbatia templum olim fuit B. Petro Apostolo sacrum. ferunt in clericis seculares a B. Auberto primitus institutos; huiusmodi tempore procedente canonicos regulares congregationis Lateranensis substitutos, referente Miraeo de Collegijs Regular. cap. 37. ubi scribit, Libertum XXXII. Cameraci Episcopi seculares canonicos in ordinem redactos S. Augustini regulae subdidisse anno 1066. Horum canonicorum praclarissimu elogium scribit Iacobus de Vitriaco Cardinalis in Historia Occidentali cap. 11. Quare autem Lateranenses canonici vocentur, puto ex Apostolica concessione, & priuilegiorum communicatione, quae ijdem amplissima obtinent, ut accepi ex quodam eius Collegij canonico, qui proxima aetate cum sacra loca ueneratus uenisset in reditu apud Papiam in nostro S. Petri Caelo aureo corpore solutus, ad patriam caelestem, ut pie creditur, migravit. Caeterum isti canonici violaceis tunicis ac pileis utuntur, & sub regularis disciplinae obseruantia non ignauiter perseverant. Cum autem dicat Molanus in Natalibus sub die 13. Decembris, S. Aubertum discipulos Landelinum Abbatem Crispinij, & alios viros Apostolicos ex Scotia illac aduentantes habuisse, probabilius est illu in dicta Ecclesia clericos regulariter viuentes iuxta morem Episcoporum, & aliorum virorum Apostolicorum illius temporis ab initio constituisse, sed illis deficientibus, praesertim quod anno 996. Ecclesia tota igne fuisset consumpta, seculares canonicos successisse.

Cantipratano monasterium canonicorum regularium, quod erat olim congregationis S. Victoris Parisiensis, fundauit Rogerius 44. Cameracensis Episcopus circa annu Domini 1185. qui ad eoru canonicorum regularium D. Augustini ordinem amauit, ut anno 1190. naturae debitum persoluens, in Regulari habitu sepeliri voluerit. fuerat hoc monasterium non longe a muris ciuitatis Cameracensis constitutum. Verum Cantipratano monasterio per bella vastato, canonici non procul ab Hallis Hannoniae oppido sedes locauerunt. Miraeus de Collegijs Regul. cap. 81.

Apud Castrum Lense in diocesi Atrebatensi monasterium canonicorum, de quo autor Chronici Cameracensis lib. 2. cap. 21. Apud Castru

Lense habetur quoque monasterium canonicorum, quod sanctu Vulganu requiescit, qui Scotu traditur existisse. Distat autem Lensem quatuor horarum uicibus ab Atrebatu. Molanus in Natalibus ad diem 2. Nouembris. Miraeus de Collegijs canonicorum secularium cap. 69. vnde puto nunc factum collegium canonicorum secularium.

Castellanum S. Petri monasterium titulo Praepositurae erexit Robertus Friso Flandriae Comes, cum aduersus Richildem, eiusque filiu Arnulfum, & contra Galliae Regem iuxta Castellum in die Cathedrae S. Petri victoriam obtinuisset, in quo canonicos constituit anno Domini 171. ibi sepultus est in crypta anno 1073. Miraeus de Collegijs secular. cap. 81. ex Ioanne Iperio Abbate Bertinensi. Addens huius monasterij Praepositum fuisse Langierueium, qui de canonicis scripsit.

Castellionense monasterium, Abbatia congregationis de Aroasia, habuit originem a monasterio S. Mariae in nemore eiusdem congregationis. Miraeus de Collegijs Regul. cap. 10.

Cisoniensis Abbatia S. Calisti congregationis de Aroasia apud insulas Flandriae oppidu a S. Euardo Comite Cisoniense fundata anno 984. quae iam ille S. Calisti Papa, & martyris corpus Romae acceptum anno 855. attulit, teste Molano in Natalibus ad 14. Octobris, Miraeus de Collegijs Regul. cap. 20. 21. & 69. ait autem canonicos seculares locum prius tenuisse, ac postea regulares introducos auctore Hermano Insulensi viro nobili anno 1129. primumque Abbatem fuisse Anslanum Remis ad S. Dionysium antea canonicu, ex Meyero: sed verius est, eosdem canonicos regulares eo anno restitutos, propter ea quae de S. Euardo scribit Molanus in Natalibus ad diem 6. Decembris.

Chocquensis Abbatia apud Bethunam Artieae oppidum congregationis Aroasiensis fuerat olim collegium canonicoru seculariu, quos anno 1120. regulares fecit B. Joannes Norimensis Episcopus. Dotem auerunt postea Gulielmus, Baldamus, Daniel, & Robertus Bethuniae Domini. Miraeus de Colleg. Regul. cap. 10. & 58.

Caluascensis Abbatia S. Eligij fontis congregationis Aroasiensis in oppido Caluaco, quod Gallice dicitur Chany Miraeus in catalogo

A Claro Fageto monasterium Abbatiale eiusdem congregationis Aroasiensis. Miraeus loci cit.

A Caltreijs monasterium Abbatiale dicte congregationis S. Mariae nuncupatum. Miraeus ibid.

Campus Beatae Mariae prope Ezinghem diocesis Bremensis in Frisia Orientali congregationis Windesimensis. Miraeus in catalogo dicte congregationis.

Apud Condatum oppidu diocesis Cameracensis monasterium Beatae Mariae, de quo autor Chronici Cameracensis lib. 2. cap. 42. Apud nullu, inquit, Condatum quidam Regali, & diues fuit Abbatia puellarum in honore S. Mariae Virgine, diuinae praeterea paucorum monasterium exiit. Conualliu

libi fundata a sancto Iosepho scilicet huiusmodi studio in pace quiescit, multu annu clarus miraeus. Status huius erat uetus. Molanus in Natalibus ad primu Octobris, & ad diem 11. Octobris, ubi dicitur, sanctum Brunonem Archiepiscopum Conualliu canonicos Condati locauisse, quoru uicem inuenit erat in Ecclesia dignatus, propter regularem disciplinam, & studium iuuantu plebem. Miraeus de Colleg. secular. cap. 16.

Abbatia de Dancourt in diocesi Atrebatensi fundata ab Odone pio sacerdote anno 1090. in honorem Deiparae, cui Lambertus Atrebatensis Episcopus facultatem dederat, socios collegij, qui illius etiam dotem auxit. Miraeus de Colleg. regular. cap. 50.

Dancourtenis Cathedralis a Philippo II. collecto eodem monasterio canonicorum regulariu Bertholdo apud Zwollam transsiluaniae provinciae oppidum nuncupato, est dotata. ex Miraeo de Colleg. secular. cap. 101.

Donsomnensis S. Martini monasterium ad Scaldis edificauerunt parentes sanctae Reginae nepotis Papii Regis, de qua Molanus ad primu Iulij per officij Donsomnensibus. Episcopi uerunt etiam uicem huius uicem in ad scaldis finitum in loco, qui dicitur de iure, Conualliu ad honorem Dei Genitricis, prope Euzium in huiusmodi S. Martini, ubi uicem huiusmodi numerum, ubi Beata Regis huiusmodi praesentibus, & clero uero de regem institutum uicem huiusmodi, & praesentibus decem ad finitum in loco. Est locus apud Valencenas in finibus diocesis Atrebatensis, quam eo loci scaldis terminat.

Duclis uallis Abbatia iuxta Middelburgum Flandriae oppidum congregationis Aroasiensis in anno 1125. sum ptis inijs ex monasterio Drogasni S. Bartholomaei, testatur ex Meyero Miraeus in catalogo dicte congregationis, scilicet de Colleg. Regul. cap. 10.

Dodeuilla monasterium Abbatiale eiusdem congregationis, ex eodem Miraeo.

Apud Dordracum Hollandiae oppidum monasterium S. Saluatoris in Eemisthem congregationis Windesimensis, quod pius vir Reynaldus Minumbode ciuis Dordracensis fundauit, & decessit anno 1382. Chronicon Windesimensis lib. 1. cap. 37. Miraeus in catalogo eiusdem congregationis.

In Duno prope Endouium Brabantiae oppidum monasterium B. Mariae, fundatum anno 1149. congregationis Windesimensis, idem Miraeus in catalogo citat.

Fanopontis Abbatia S. Christophori congregationis de Aroasia apud Insulas Flandriae oppidum fundata anno 1039. ex Miraeo in catalogo.

Apud Furnas Flandriae oppidum anno 1091. institutum est monasterium, cui nomen Euerstadi, prope thimo lara iuxta Stauelam Walberto

Araoficis alias S. Marini de Hennaco. Miraus de Colleg. Regul. cap. 10.

Hortus Beate Mariae in dicecesi Traiectensi in loco campellii, & mari propinquo fundatus per B. Fridericum in villa Hallum progenitum, de quo Molanus in Natalibus Sanctorum Belgij ad diem septimum Martij huc habet. Porro Fridericus mortua matre pro eius refrigerio seipsum Christo, & B. Mariae obtulit, conuersans se deinceps secundum Regulam D. Augustini viuere uelle, ut anima matris in pace requiescat. Die itaque sequenti Traiectum uadit, ab Episcopo habitu induitur canonico, & licentiam accipit monasterium clericorum construendi, inde ad insulam B. Mariae domum Ordinis Premonstratensis diuertit, ubi sanctos mores sibi uolens pectore hausit, domum reuersus, in loco campellii, & mari uicino monasterium construxit, quod Hortum B. Mariae nuncupauit, in quo praecipue pauperes recipit, quod et uideret a uouella Griforum, seu Cisterciensium in Frisia plantatione non recipi. & multa de uicis praeclearis eiusdem monasterij, & de fundatore ibidem sepulcho profertur.

Apud Huyum oppidum Leodiensis dicecisi monasterium Abbatiale fundatum a Venerabili Petro sacerdote, & eremita, qui Ierosolimam deuotionis, & orationis causa profectus, cum opprobrium Christianorum non sine multis lachrymis uidisset, pro Simeone Ierosolimorum Patriarcha ad Romanum Pontificem, & Principes Christianos in Europa degentes legatione factus, omnes Occidentales ad recuperationem sanctae Ciuitatis incitauit, quod & re ipsa, Deo fauente, perfecit. Hic cum Urbem feliciter recuperatam uidisset, in Belgium reuersus, in Suburbio Huyensi monasterium canonicorum fundauit, sumptibus praesertim Cononis Comitis montis Acuti, & Lamberti Comitis Clarimontis, in quo & Prior obiit circa annum 1115, quod postea Abbatiali titulo fuit donatum per Episcopum Leodiensem. Molanus in Natalibus die 15. Julij. Miraus in Colleg. Regul. cap. 53.

VII.

Grutatense monasterium Ordinis S. Augustini in dicecesi Attrebatensi. liber taxarum.

Insolenses Canonici Cathedrales a prima illius Ecclesiae fundacione fuerunt Regulares. Constat ex instrumento fundacionis, & dotationis Balduini Flandriae Comitis, qui dictam Ecclesiam fundauit anno 1095, in quo de communis Vita Clericorum primitus ibi degentiam mentio habetur. de quo Molanus in Natalibus sub die primo Februarij, & ex eo Miraus de Collegijs secularium cap. 73.

Ipsentem Ecclesiam nunc Cathedralem B. Iohannes Morinorum Episcopus in honorem S. Martini fundauit circa annum 1101, in qua canonicos regulariter uiuentes posuit, ex Molano in Natalibus sub die 27. Januarij. Miraus in Collegijs regularium cap. 44. & in Collegijs canonicorum secularium cap. 125.

Apud Laubium oppidum dicecisi Cameracensis in mote monasterium Sanctorum Vismari & Ermini circa tempora Pipini Regis Francorum fundatum, nimirum circiter annum 700. de quo Molanus in Natalibus ad 18. Aprilis ex Chronico Cameracensi scribit, unde hic locus in Chronico ad Gerardum Cameracensem Episcopum scriptis, clarius nominatur monasterium sanctorum Vismari, & Ermini canonice congregationis.

Leodiensis Ecclesia Metropolitana a prima institutione habuit clericos regulariter uiuentes, Molanus lib. 1. de canonicis cap. 3. eius fundacionem nonnulli in beatum Hubertum referunt, qui non solum Metropolitanus S. Lamberti, sed ipsius etiam ciuitatis Leodiensis auctor fuit. Miraus de Collegijs secularium cap. 21. cum eo anno 709. corpus B. Lamberti cum sede Episcopali ex Traiecto transfuisset. Norgerus uero ciuitatis ciuitatis Episcopus, prout legitur in tabula quae existente in Ecclesia D. Iohannis Euangelistae Leodiensis, monasterium B. Lamberti in melius, quae antea fuerat, immutauit: Ecclesia enim, quam B. Hubertus edificauit, ad lapsum declinauerat, haec diruta, templum sexaginta canonicorum iuxta magnificentiam dilatata cordis sui exstruit, claustris ditioribus decorauit, claustrum, & domorum aedificia renouauit. Illud porro memoriae posterorum commendandum, quod cap. 21. de Collegijs secularium notat Miraus, & Innocentius Papa huius nominis II. Leodium cum B. Bernardo Clareuallensi Abbate iunioris, restitisse in ea Basilica S. Lamberti Regum filios uos, Ducum quatuordecim, Comitum triginta, inferioris ordinis nobilium Canonicos septem, omnes numero sexaginta, quorum nomina leguntur in tabula ad latus ara maioris in templo D. Lamberti suspensa.

Leodij monasterium sancti Petri fundauit eodem beatus Hubertus anno 714. & opulenter dotauit, quod a Normannis uallatum, inuicem Richarius Leodiensis Episcopus anno 915. & Egidius Bucherius in Chronico, & ex eo Miraus loco proxime citato, De regularitate Ecclesiae Leodiensis adest irrefragabile testimonium. Wazons 23. eiusdem Ecclesiae Episcopi ex Praeposito assumpti, in epistola ad fratrem Iohannem dictae Ecclesiae Praepositum, quam refert Maburnus in Venatorio lib. 2. pag. 7. cap. 40. fuit autem Wazo Episcopus anno 1040.

Ibidem anno 960. Eraclius post Baldricum Episcopus Leodiensium factus duo in urbe Leodiensi monasteria construxit ad titulum S. Pauli & ad titulum Sancti Martini Episcopi Sigiberti in Chronico. Porro in dictis monasterijs canonicos institutos, monstrat historia Norgeri Episcopi, quae sic habet. Ecclesiam sancti Pauli a fratre supra consumauit, & bonis aedificiis, ubi prius canonici erant, triginta perfecit. Miraus de Collegijs

regularium cap. 85.

legijs secularium cap. 55. & 58. ex Sigiberto, & Egidio Bucherio.

In eadem ciuitate Leodiensi anno 972. idem Norgerus conuobium S. Iohannis Euangelistae in insula fundauit, in quo triginta canonicos conuersit. Sigibertas in Chronico. Egidius Bucherius in Chronico. Miraus de collegijs secularium cap. 59.

In eadem ciuitate anno 979. idem Norgerus Ecclesiam sub inuocatione S. Crucis cum claustris pro quindecim fratribus canonicis instituit, & detrauit. Miraus, ibid. cap. 60.

In eadem ciuitate anno 987. idem Norgerus Nardo Maioris Ecclesiae custode administrante, in honorem B. Martyris Dionysij, in qua primum uiginti, postea decem alios, triginta canonicos instituit. Miraus ibid. cap. 61. ex Ortelio, & Egidio Bucherio. factus est autem Norgerus Leodiensium Episcopus anno 978. & obiit anno 1007.

In eadem ciuitate Baldricus Secundus Ecclesiam S. Bartholomaei in Leodio dedit, quam Gualstus Praepositus maioris Ecclesiae edificauit, & duodecim fratres ibi instituit, & suis alodijis locauit. dicitur quod S. Vlberty martyr ibi quiescit. Molanus in Natalibus ad diem 22. Octob.

In eadem Ciuitate monasterium beatae Elizabethae bonorum puerorum congregationis Windemensis. Miraus de collegijs regularium cap. 22. cap. 20. cap. 21.

Apud eandem ciuitatem secundo lapide Abbatem S. Egidij canonicorum regularium, meminit Miraus de collegijs regularium cap. 55. ad finem, alio non uidi.

Apud Liram oppidum Dicecisi Antuerpian. in monasterium canonicorum, de quo Antuerpionice Cameracensi: Non procul a Malibus est monasterium canonicorum, quod ex proprijs praedijis pro D. Gennarum uiginti laicis fratribus, ubi septuaginta dicitur esse. cap. 21. & 22. Fuit autem Gummarius Pipino Caroli Magni genitori ualde charus, cuius acta scribit Theobaldus apud Surijs sub die 11. Octobris, & Molanus in Natalibus eodem die, qui dicit, eundem Gummarium ibi sepelisse. Addit Miraus, Carolum Magnum dotasse Ecclesiam uiginti canonicosque ibid. instituisse, de collegijs secularium cap. 92.

Locum Flandriae insignis Praepositura, siue Abbatia anno 1050. fundata, ad quam dimidia pars oppositi spectat. Miraus de collegijs regularium cap. 45.

Locum Praeposituram S. Gertrudis, cum prius esset simplex sacella Henricus primus Dux Lotharingiae, & Brabantiae anno 1206. in monasterium erexit canonicorum regularium, Abbatiali postea titulo insignitam. Est autem monasterium magis fabricis exornatum, ad quod nonnulli nobilibus genere nati admittuntur. ex Miraus de collegijs regularium cap. 85.

In eadem ciuitate est collegium eruditissimorum, & probatissimorum hominum S. Martini, quod nunc tenent canonici cōgregationis Windesimensis, quibus de anno 1447. ipsi Martineses canonici fuerunt vniuersi. floruit in eo cenobio Martinus Lipsius Iusti Lipsij Patruus circa annum 1550. Miræus in Vita Iusti Lipsij.

In eadem ciuitate anno 979. idem Notgerus Ecclesiam sub invocatione S. Crucis cum claustris pro quindecim fratribus canonicis instituit, & dotauit. Miræus, ibid. cap. 60.

In eadem ciuitate anno 987. idem Notgerus Nicardo Maioris Ecclesie custode administrante, condidit Ecclesiam in honorem B. Martyris Dionysij in qua primū viginti, postea decem addidit, triginta canonicos instituit. Miræus ibid. cap. 61. ex Ortelio, & Agidio Bucherio. factus est autem Notgerus Leodiensium Episcopus anno 971. & obiit anno 1007.

Apud eandem ciuitatem secundo lapide Abbatia S. Agidij canonicorum regularium, meminit Miræus de collegijs regularium cap. 55. ad finem, aliud non vidit.

In eadem ciuitate Baldricus Secundus Ecclesiam S. Bartholomæi in Leodio dedit, quam Godescalcus Præpositus maioris Ecclesie adificauit, & duodecim fratres ibi instituit, & suis alioijs dotauit dicitur quod S. Vlberty martyri ibi quidam Molanus in Natalibus ad diem 22. Octob.

In eadem Ciuitate monasterium beate Elizæ boch honorum puerorum congregationis Windesimensis. Miræus de collegijs regularium cap. 55. in Catalogo.

Apud eandem ciuitatem secundo lapide Abbatia S. Agidij canonicorum regularium, meminit Miræus de collegijs regularium cap. 55. ad finem, aliud non vidit.

Luthofanum S. Badilonis monasterium in Villa Luthofa Diocesis Cameracensis S. Aman- dus fundauit. de quo Autor Chronici Cameracensis apud Molanus in Natalibus ad diē octauum Octobris: *Monasterium*, inquit, *Canonicorum in honore Apostolorum Petri, & Pauli in vico, qui dicitur Luthofa, quod construxit beatus Aman- dus, & est eius Abbatis vbi vixit Decem abbas Balilo requiescit.* Fuit autem S. Badiloneus monasterij Abbas ex Molano ibid. De eodem monasterio Molanus lib. 1. de canonicis cap. 12. Miræus de collegijs secularium cap. 70.

Apud Litam oppidum Diocesis Antuerpien- sis monasterium canonicorum, de quo Autor chronice Cameracensis: *Non procul à Malinis est monasterium canonicorum, quod ex proprijs prædijis in Du Gumarum illustri lauo struxit, & que sepulchrum dicitur Resurrexerunt expellat.* Fuit autem Gumarum Pipino Caroli Magni genitori valde charus, cuius acta scribunt Theobaldus apud Suriū sub diē 11. Octobris, & Molanus in Natalibus eodem diē, qui dicit, eundem Gumarum ibi sepulchrum. Ad dicit Miræus, Carolum Magnum de- stitit Ecclesie auxisse, canonicosque ibid. instituisse de collegijs secularium cap. 92.

Locū in Flandria insignis Præpositura, siue Abbatia anno 1030. fundata, ad quam dimidia pars oppidij spectat. Miræus de collegijs regularium cap. 55.

Locū in Flandria insignis Præpositura, siue Abbatia anno 1030. fundata, ad quam dimidia pars oppidij spectat. Miræus de collegijs regularium cap. 55.

Locū in Flandria insignis Præpositura, siue Abbatia anno 1030. fundata, ad quam dimidia pars oppidij spectat. Miræus de collegijs regularium cap. 55.

Locū in Flandria insignis Præpositura, siue Abbatia anno 1030. fundata, ad quam dimidia pars oppidij spectat. Miræus de collegijs regularium cap. 55.

Locū in Flandria insignis Præpositura, siue Abbatia anno 1030. fundata, ad quam dimidia pars oppidij spectat. Miræus de collegijs regularium cap. 55.

Locū in Flandria insignis Præpositura, siue Abbatia anno 1030. fundata, ad quam dimidia pars oppidij spectat. Miræus de collegijs regularium cap. 55.

Locū in Flandria insignis Præpositura, siue Abbatia anno 1030. fundata, ad quam dimidia pars oppidij spectat. Miræus de collegijs regularium cap. 55.

Locū in Flandria insignis Præpositura, siue Abbatia anno 1030. fundata, ad quam dimidia pars oppidij spectat. Miræus de collegijs regularium cap. 55.

Locū in Flandria insignis Præpositura, siue Abbatia anno 1030. fundata, ad quam dimidia pars oppidij spectat. Miræus de collegijs regularium cap. 55.

IX.

LI 2 gula.

VVM. dum diocesis Cameracensis in Sancto Vito... inter annum 700... dicitur Apollonia... meracensem Episcopatum... monasterium... canonice congreg...

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN

gularium ibi loci institutione, sed de restitutione arbitror intelligendum, cum S. Bertilia Ecclesia, & praedium, in quo in honorem sancti Amandi Ecclesiam erexerat, canonicis regularibus, non secularibus testamento legauerit. Vide Molanum in Natalibus ad diem 3. Ianuar. Praest nunc eidem Abbati R. Ioan. ante Prior monasterij S. Andreae Dicecesis Audomarenfis, qui multa sollicitudine eidem quoad spiritualia, & temporalia instauranda operam strenuam impendit.

Maricolis apud Sambram B. Humbertus S. Amandi contemporaneus, & peregrinationis illius ad vrbem Romanam comes, exiituxit cenobium, in quo triginta clericos constituit. Molanus in Natalibus ad 15. Maij.

Mechliniensis Ecclesia cathedralis in Brabantia per S. Rumoldum Dublinensem Episcopum circa annum 775. est fundata, & in ea clericis canonicis ab institutione constituit, teste Molano apud Miraxum de Collegijs secularium capite septuagesimo quarto, ita scribente: *B. Rumoldus opus est monasterium apud Malinas, & infra. Fuit autem ab initio fundatum non monachorum, sed canonicorum monasterium, quomodo in Chronico Cameracensi ante annos sexcentis scriptum nominatur. Consentit Autor eiusdem Chronici, sic scribens: apud Machlin uel est Monasterium canonicorum, vbi quiescit pretiosus Martyr Dei Rumoldus, genere Scotus, qui vitam eremiticam ducens inibi martyrizatus est. Hoc autem monasterium ab antiquitate constructum, regalibus emolumentis maxime augmentatum. Ceterum dictum monasterium in collegiatam secularem, ac deinde in Metropolitanam, Philippo II. Hispaniarum Rege possulante, anno millesimo quingentesimo quinquagesimo nono per Paulum V. Pontificem est erectum. Obijt autem S. Rumoldus martyr ann. 775. ipso festo S. Ioan. Baptistae.*

Apud Morinos Monasterium S. Fredegandi canonicissimum secularium, olim canonicorum regularium a S. Amando fundatum, vbi S. Fredegandus sacerdos Hybernenfis quiescit. Molanus in Natalibus ad 17. Julij.

Morinensis Ecclesia cathedralis ab institutione fuit regularis, vt patet ex vetustissimis illius Ecclesiae monumentis, quae recelat Molanus lib. 1. de canonicis cap. 3. quorum vnum praecipuum est. quod in ipsis scripturis Morinenses canonici vocabantur fratres.

In Morinensi Dicecesi monasterium Sanctorum Petri, & Pauli Wasnascense, & monasterium S. Io. Euangelistae de Tondia uilla. ex lib. taxarum Apostolicarum.

Mons S. Eligij vetus, & insignis est Abbatia canonicorum Dicecesis Attrebatensis, cuius etiam in lib. taxarum Apost. mentio habetur. Fundator extitit S. Vindicianus Cameracensis, & Attrebatensis tunc vniuersarum Ecclesiarum Episcopus circa annum 678. quem Miraxus dicit ibi constituisse canonicos seculares, quos B. Liebertus Episc.

cum vitae essent liberioris, an. 1068. ad regulariorem vitam amplectendam permouit, primusque Abbas ibi constitutus fuit Ioan. qui cum annis 40. praefuisset, viuere desijt an. 1108. Ita Miraxus de collegijs regularium c. 38. verum puto, canonicos a S. Vindiciano primum institutos regulares, non seculares fuisse. nullus enim per illa tempora canonicus secularis dicebatur. sed nec per aliquot annos postea id aliquem autorem probatum. surpasse inuenitur. quare Liebertus canonicus reg. ibi loci restitutor fuit, non aut institutor. Hi canonici colore violaceo sub Rochetto vtuntur.

Mons Petri monasterium canonicorum extitit in quodam monte apud Ruremundam a sanctis Plechelmo natione Scoto, & Candido cetero prius Episc. & Wirone ite Scoto illic profectus adificatum, teste Molano in Natalibus ad diem 8. Maij & 15. Julij: inquit enim illis Roma in partem reuertentibus Pipinum Regem tunc Ducem Francorum, comperta illorum sanctitate, loci a turbis remotum, tribuisset, in quo Oratorium Virginis Mariae consecratum est. Monasterium S. Petri praeterea opere, ibique Pachelmu, & S. Wironem felicissimo tandem fine quiescente, intra oratorium B. Virginis tumulatos. sed subdit postea, illorum reliquias cum collegio canonicorum in ciuitatem Ruremundam translatas. vbi vides illud monasterium non monachorum, sed canonicorum extitisse.

In Montensi Ecclesia post vastationem Normannorum S. Bruno Archiepiscopus Colonienfis posuit canonicos regulares, quorum tunc magna erat in Ecclesia dignitas, propter regularem disciplinam, & studium iuuandi plebem. Molanus in Natalibus ad 11. Octobris ex Rogero in Chronico Hannoniae, Sigiberto, & alijs.

Apud Monrem ciuitatem in Villa dicta C. striloco autor Chronice Cameracensis ponit monasterium S. Germani canonicorum: in Villa inquit, *Castriloco duo monasteria vnum paularum, alterum canonicorum S. Germani.* Miraxus de Collegijs canonicorum secularium c. 47. dicit, esse illud idem, quod huc est seculare collegium S. Germani.

Apud Melfenas anno 1065. Adela filia Roberti Regis, & coniux Baldouini Pij Flandriae Comitissae instituit collegium canonicorum, & monasterium puellarum Benedictinarum, vbi etiam seculum velameu marito orbatam accepit. Molanus in Natal. ad 3. Julij.

Mons S. Agnetis apud Zwollam monasterium congreg. Windesimensis a nonnulla Gerardi traegni discipulis fuit fundatum circa an. 1195. in magna quidem humilitate, & paupertate spiritus. Felix plantatio, quae tam vberes in vinea Domini fructus protulit, & Deo adiuuante, indices profectus loci enim sanctissimorum certe canonicorum collegio viri probitate, & doctissima spectatissimi prodierunt, Thomas ille Venerabilis de Kempis natus, patris, cuius ingentium, & pietate illius opera con-

stantio nocuissimum testatur. Io. item de Kempis frater natu maior, cuius vitam texuit Ioan. Bechtius dicit congreg. canonicus, & alij quos recenset idem Thomas de Kempis in Chronico monasterij, quod nuper celandum curauit Rademius Pater Heibertus Roswycus de So. cietate lesu. Ad Ioan. Trithemium de Viris illustribus Germaniae sub anno 1495. Ioannem Brunonem cognomento Mauburnum quem dicit fuisse canonicum in monasterio D. Agnetis apud Zwollam.

Apud Namurcum oppidum dicecesis Leodienfis est Abbatia vetustissima, quae dicitur Malonia, vbi corpus S. Bertuini Episcopi Hyberni de eiusdem monasterij fundatoris quiescit, & quo ita Molanus in Natalibus ad 11. Nouembrii. *Malonia S. Bertuini Episcopi, & Confessoris, qui in Syria in insula reuersus in saluam, qui vulgo appeletur Malonia, condidit. Oratorium in supra dicta villa Malonia ipse sanctam in honorem semper Virginis Mariae, quae dicitur in honorem eiusdem sanctae, cuius nomen est Mariae, cuius corpus in monasterio, cui nomen est Malonia, & in eisdem parochia Episcopi, vbi quiescit sanctus, & infra. quiescit prope Namurcum in domo tamens, & dicitur esse Leodienfis, in monasterio cuiusdam sancti Agnetis veteri institutus. S. Agnetis, quae Malonia dicitur, vbi dicitur Dominus militum. De hoc Sigbertus sub anno 651.*

In Namurco oppido dicecesis Leodienfis monasterium S. Minonis martyris natione Scoti, & illius S. Minonis Agni Episcopi Vltraiectensis, cuius ibidem Catholicam maclatam, Pipinus Romanus obtulit, quos habet inter Letiam, & Vindicianum. Sicut Ioannes Agnus clericorum regularium Congregationem ibi instituit, est locus in sylua Andanae sub directione Abbatis S. Huberti, de quo supra dicta fuit in monasterio Andano ex Molano in Natalibus ad diem 18. Octobris, & Miraxus de Collegijs secularium cap. 80.

Apud Nucliam in Brabantia dicecesis Namurcensis monasterium, quod dicitur Buscum D. illae congregationis Windesimensis, fuit fundatum anno 1416. floret in eo disciplina canonica. Miraxus in catalogo, Chronicon Windesimensis lib. 1. cap. 4.

Notiomagi monasterium B. Mariae congregationis Windesimensis dicecesis Ruremundensis in Geldria, Miraxus, & Chronicon Windesimensis in Notiomensi ciuitate monasterium S. Eligij sacrosanctissimum. illius meminit liber taxarum Apostolicarum, necnon Molanus in Natalibus ad diem 10. Septembris, vbi dicit, ad illud fuisse translata reliquias S. Eusebii Episcopi, & olim S. Lupi monasterium fuisse vocatum. Ceterum in liber taxarum Apostolicarum dicitur monasterium S. Eligij fontem.

In Oegnes oppido Brabantiae dicecesis Cameracensis in regione Cenobium canonicorum S. Nicolai, a quibusdam S. Mariae de Oegnes natus

monio notissima tetantur. Item de Kempis
cuius frater natu maior, cuius vitam texuit Ioan.
Bridchius dicit congreg. canonicus, & alij quos
referent idem Thomas de Kempis in Chronico
dicit monasterij, quod nuper edendum curavit
R. admodu Pater Heribertus Rofweydeus e Soci-
etate Iesu. Adit Ioan. Trithemius de Viris il-
lustribus Germanie sub anno 1495. Ioanne Bru-
sellensium cognomento Mauburnum quem di-
xit fuisse canonicum in monasterio D. Agnetis a-
puud Zwollam.

Apuud Namurcum oppidum diocesis Leodi-
ensis est Abbatia vetustissima, quae dicitur
Malonia, ubi corpus S. Bertuini Episcopi Hyber-
ni & eiusdem monasterij fundatoris quiescit, de
quo ita Molanus in Natalibus ad ij Nouembris.
in Malonia S. Bertuini Episcopi, & Confessoris, qui de
Bybernia insula uenens in saltum, qui uulgo appe-
latur Mariage, ascendit Oratorium in supra dicta villa Ma-
lonia super Sambram in honorem semper Virginitatis Ma-
riae, ubi dicitur Deo militans cursum suum feliciter imple-
uit. Erat in Anglia educatus in monasterio, cui nomen
est in hibernico. Et in eiusdem parochia Episcopum, va-
cans sepe astantis. Et infra, quae sit prope Namur-
cum, in dicitur tamen, & dicitur Leodiensi, in monaste-
rio monachi sui clericali veteri instituti S. Au-
gustini, quod Malonia dicitur, ubi dicitur Dominus milita-
uit. De hoc Sigibertus sub anno 651.

In Nassonia oppido diocesis Leodiensis mo-
nasterium S. Mononis martyris natione Scoti, &
discipuli S. Iohannis Agni Episcopi Ultraiectensis,
cui ob idem Catholicam maclato, Pipinus Rex
decimas obtulit, quas habet inter Letiam, & Vr-
cam. Sicut Iohannes Agnus clericorum regulariu
Comitum ubi insitit, est locus in sylua Ar-
doctina sub ditione Abbatis S. Huberti, de quo
supra dictu fuit in monasterio Andano ex Mo-
lano in Natalibus ad diem 18. Octobris, & Mi-
rzo de Collegijs secularium cap 80.

Apud Niuellam in Brabantia diocesis Namur-
censis monasterium, quod dicitur Buscum Dni
lliae congregationis Windesimensis, fuit funda-
tum anno 1416. floret in eo disciplina canonica.
Miraeus in catalogo Chronicon Windesimensis
lib. 1. cap. 4.

Notiomagi monasterium B. Mariae congrega-
tionis Windesimensis diocesis Ruremundensis
in Geldria, Miraeus, & Chronicon Windesimense.
In Nouemensi ciuitate monasterium S. Eligij
fuit locupletissimum, illius meminit liber taxarum Apo-
stolicarum, necnon Molanus in Natalibus ad die
10. Septembris, ubi dicit, ad illud fuisse translata
reliquias S. Euenchi Episcopi, & olim S. Lupi
monasterium fuisse uocatum. Caeterum in libro
taxarum Apostolicarum dicitur monasterium S.
Eligij fontis.

In Oegnes oppido Brabantiae diocesis Ca-
meracensis in ligno Cenobium canonicorum S.
Nicolai, a quibusdam S. Mariae de Oegnes nun-

cupatum, a sanctissima femina ibidem degente,
cuius vitam lōgo sermone descripsit Iacobus de
Vitriaco S. R. E. Cardinalis, & eiusdem monasterij
canonicus regularis, qui eidem B. Mariae à sacris
Confessionibus inferuebat. Meminit eiusdem mo-
nasterij laudabiliter idem Iacobus de Vitriaco in
Historia Occidentali cap. 21. Fundator tam prae-
clari Coll. gij fuit Aegidi^{us} de Wallecuria an. 1192.
Claruerunt in eo monasterio Doctores Theolo-
gi dictus Iacobus de Vitriaco, & Ioannes de Ni-
uigella, & alij, quorum nomina scripta sunt in li-
bro uita. Scribunt plura Franciscus Mofcus in Ca-
talogo Antistitum Ogniacensium, & ex illo Mi-
ræus de Collegijs Regularium cap. 82.

Radenfis Abbatia celebris, & antiqua canonicorum
regularium, diocesis Leodiensis, territorij
Limburgensis, à Ducibus Limburgensibus
exstructa, & dotata, habet sub se octo parochias,
& tria monasteria canonicorum.

In Riououlla, siue Guisfeauilla monasterium
Abbatiale S. Mariae in nemore, congregationis
Arosiensis. Miræus de Collegijs Regular. cap. 10.

Rodenfe collegium canonicorum in Brabantia
olim fuisse monasterium clericorum regulariu,
sententia est veteru Scriptoru, quos recitet Mo-
lanus in Natalibus ad diem 27. Nouembris. de-
ceptus tamen, & decipiens, dum putat uetusta ca-
nicoru claustra non proprie monasteria uocata.

In Romefwac Zeladix oppido diocesis Mid-
delburgensis monasteriu B. Mariae congregatio-
nis Windesimensis. Chronicon Windesimense
lib. 1. cap. 45. Miræus in Catalogo.

Romacense canonicorum monasteriu funda-
uit S. Amandus Episcopus in honorem SS. Apo-
stolorum Petri & Pauli, resibus Chronographo
Cameracensi, & Iacobo Guisio, referente Mirzo
de Collegijs secularium cap. 13. est locus in Comi-
tatu Flandriae in diocesi Meclianensi.

Ruremunda monasterium B. Hieronymi cō-
gregationis Windesimensis, nunc collegium Soci-
etatis Iesu, sed bona tenent canonici cathedra-
les. Miræus ibid.

Cubex Vallis monasterium congregationis
Windesimensis S. Pauli nuncupatum apud Bru-
xellas. Hoc monasterium anno 1413. cum sex a-
lijs in Brabantia consententibus, Capitulo seu cō-
gregationi Windesimensi sese uniuert. Chronicon
Windesimense lib. 1. cap. 40.

Rosae Vallis monasterium B. Mariae congrega-
tionis Windesimensis in Hasca oppido Frisiae O-
rientalis, olim diocesis Vltraiectensis. Chroni-
con lib. 1. cap. 45. Miræus in Catalogo.

Sarchinij in Hasbania monasterium S. Tru-
donis, nunc uero puto collegium canonicorum
secularium. Molanus in Natalibus ad diem se-
cundam Octobris.

In Syluiducensi ciuitate Prioratus canonicorum
regularium Diuina nuncupatus. Miræus de
Collegijs secularium cap. 94.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

In Syluducenli territorio apud Turnhaurum municipium alius Prioratus Corfendonea appellatus. Mirus ibid. est congregatio Windesimensis. ex eodem in Collegijs Regularium cap. 13.

Apud Sonegias in Hannonia monasterium S. Vincentij in quo S. Bruno Colonienfis Episcopus a motis monachis, in sine collegium canonicorum erexit, ijsque constitutiones iuxta regulam S. Augustini prescripsit, templo & claustro reparatis. Iacobus Guilius in Chronicis Hannoniae. Molanus lib. 1. de Canonicis cap. 12. & in Natalibus ad diem 14. Julij, ubi dicit, hanc institutionem canonicorum factam anno 967. nunc cum Mirus referat illud cap. 45. inter collegia secularia, puto factum seculare, sicut alia innumera.

Ad septem fontes monasterium beate Marie congregationis Windesimensis in territorio Bruxellensi eidem congregationi unitum anno 1413. Chronicon Windesimense lib. 1. cap. 40.

Traiectensem Ecclesiam cathedralem S. Servatii fundavit S. Monulphus, qui vt, Gregorius Turonensis attestatur, magnum templum Traiectum in honorem S. Servatii construxit, composuit, & ornauit, in quod multo studio, & ueneratione translatum corpus magni uirtutibus pollet. Clericos Deum tuentes ibidem instituit, quos mouit semper secundum canonicam instituta in omnibus viuere. Hec Molanus in Natalibus ad diem 16. Julij, meminit etiam eiusdem monasterij canonicorum S. Servatii Traiectensis lib. 1. de canonicis c. 12. Hinc uideas, illius antiquitatem, cum S. Monulphus anno 609. ad caelestem gloriam fuerit translatus. De eodem Mirus in collegijs secularium c. 12. Tornacensis cathedralis fuit regularis ex Ioanne Molano lib. 1. de canonicis cap. 3.

Tornaci, Abbatiale cenobium S. Marcialis S. Nicolai de Pratis, quod Ogerus canonicus regularis montis S. Eligij apud Attrebrates fundauit anno 1125. postea canonicis in agrum yrbi vicinum migrantibus, cenobium in Pratis est exstructum, quod cum anno 1566. ab impijs Calvinistis esset vastatum, canonici iterum in Vrbe se receperunt. Mirus de collegijs regularium c. 59. numeratur inter Abbatis Aroasenses.

Troncinij monasterium S. Basini a S. Amando Gandauenfium Apostolo fundatum, cui a Normannis esset dirutum, Balduinus caluus reedificauit, & dictum est altum monasterium in Troncinio, sed canonicis, qui regularem, & monasticum nomine dignam vitam abiecerant, successerunt canonici Praemonstratenses anno 1138. numeratur inter Abbatis Diocesesis Gandensis. Molanus in Natalibus ad 14. Julij.

In Thabor propet Sinecam Frisiz Occidentalis oppidum monasterium S. Saluatoris congregationis Windesimensis, circa annum 1406. fundatum per strenuum militem Ierosolimitanum nomine Dominum Reuentium. Chronicon Win-

desimense lib. 1. cap. 39.

Tungrensem Ecclesiam a sua fundatione regularem fuisse, illud euidenter demonstrat, quod sedes Archiepiscopalis Vtraiectensis, & Leodiensis, quas omnes regulares fuisse perspicuum est antea Tungris erat, vt notat Mirus de collegijs secularium cap. 4.

Tungris monasterium Passionis Christi, & B. Virginis congregationis Windesimensis fundatum anno 1420. est in Diocesi Leodiensi.

Vltraiectensem S. Martini Metropolitanam inter Ecclesias, ab illarum institutione regulares, numerat Molanus lib. 1. de canonicis cap. 11. & 12. probant hoc innumera priuilegia, & scripta vetustissima donationum Regum, Principum, & aliorum magnatum concessa eidem Ecclesie S. Martini, & monachis vel canonicis, siue fratribus in ea seruentibus, omnibus enim praedictis nominibus uocantur clerici dictae Ecclesiae in eisdem priuilegijs, vt videre est in priuilegio Pipini Regis, & filij Caroli magni, quod refertur a Mirus de collegijs secularium cap. 20. v. hinc etiam uideas, vetustis illis temporibus, eosdem fuisse canonicos regulares, ac monachos, contra illorum qui statim atque aliquem monachum uocari deprehenderint, a cetero regularium clericorum excludendum uolunt. De Ecclesia S. Martini Vtraiectensis alia plura Molanus, & Mirus locis citatis post Ioannem Becanum, & Guilielmum Eia, de Episcopis Vtraiectensibus, ac etiam ipse Molanus in Natalibus ad diem 7. Julij, ubi haec uerba nota da scribit. Porro corpus S. archiepiscopi in turba portatili quiescit Traiectum antiqua, vel potius antiquato monasterio S. Saluatoris: hodie enim est canonicorum collegium, vix vllas habens monasterij reliquias, praeter nomen, & multas diuitias, quas peperit quidem monastica pietas, sed plerumq. locu sicut matrem infans cauit. Fundator huius monasterij fuit S. Wilbrordus Episcopus. ex Molano in Natalibus ad diem 7. Nouemb. qui cum S. Suitberto ex Eboracensi Ecclesia, in qua canonicis institutionis habitum, & formam didicerat Vtraiectum ueniens, statim in fundo Basilicae S. Thomae Apostoli propet castrum Traiectense, canonicos in cenobitalium consecrauit Ecclesiam in honorem S. Martini, ita Marcellinus Traiectensis canonicus in Vita S. Suitberti c. 13. plura de hacre Marburnus in Venatorio lib. 2. par 7. cap. 39.

In eadem ciuitate erat alterum monasterium S. Saluatoris paris antiquitatis, & pari munificentia, priuilegijs Regum, & Principum munitum, & opibus affluentius ditatum, teste eodem Molano de canonicis lib. 1. cap. 3. & 12.

In eadem ciuitate monasterium B. Marie, & duodecim Apostolorum, quod ad regularem dicitur, congregationis Windesimensis. Mirus in Catalogo, & cap. 55. Verum Ecclesia Vtraiectensis, cum suis monasterijs sub potestate Harbertorum nunc manet, manentibus tamen monaste-

rijs, vt ex uirgine dignis accipi.

Vincem monasterium in Meclinia a S. Ruodolphi fundatum, ita dictum, quod inter vltimos esse exstructum, de quo Molanus in Natalibus lib. 1. Julij, de hoc uerba fecimus supra in Ecclesia Meclinensi.

Apud Wataas Flandriz oppidum monasterium circulo Praepositurae fundatum in honorem B. Marie, a Roberto Flandriz Comite, ex Mirus de collegijs regularium cap. 39. sed puto id esse cum Guatimensi, de quo dictum est supra, quoniam illius dicitur Fundator quidam Odefridus: potuit enim eadem fundator quilibet, diuersa ratione tribui, alteri tanquam legatorum dotis, ac fundati, alteri tanquam Antistiti, ut quod in fundatione dicit Praepositura, utriusque habita sit mentio a Meyero in Annalijs Flandriae.

In Vno curt oppido Diocesis Cameracensis S. Vastianus Cameracensis, & Attrebatensis Episcopus monasterium consecrauit ad laudem Dei, & uenerationem S. Petri, ibique clericos, & sanctum coales constituit. Molanus in Natalibus ad diem 11. Martij.

In Vllica ex opposito oppidi Bonnæ ducatus Bergensis S. Megengotus Geldriz praefectus condidit monasterium canonicorum, & canonicorum, ubi & sepultus est anno suae praefecturae 28. Molanus in Natalibus ad diem 19. Decembris.

Valencianis in Hannonia in Ecclesia S. Ioannis Baptistae anno Domini 1112. Sanfion Archiepiscopus Remensis a motis clericis secularibus, euoato ex monasterio fundatorum Crispi & Crispiniani Gilberti canonicos, & primo eiusdem S. Ioannis Abbatem ordinatum. Mirus de collegijs regularibus cap. 14. illud monasterium adhuc floret.

Vandensium monasterium S. Petri Abbatiale congregationis Aroasensium. Mirus de collegijs regularium cap. 10.

Volago Abbatia S. Marie, & S. Huberti eisdem congregationis Aroasensis. idem Mirus.

Valla uiridis monasterium B. Marie apud Brunellam fuit a nonnullis fuisse olim caput, aut certe membrum amplae satis congregationis Vallis uiridis nuncupatae, quae multis monasterijs canonicorum, & canonicarum per Belgij, Galliae, Italiae, & Siciliae fuit dilatata, si uera sunt, quae de eadem congregatione Syluester Maurolicus in sua Historia, mare Oceanum uocata, scribit. Verum potest illud sine fundamento id scribitur. Est nunc membrum congregationis Windesimensis, cui circa annum millesimum quadringentesimum decimum tertium, eius loci canonicis cum alijs sex monasterijs sese iunxerunt. Habuit hoc monasterium insignem pietate uirum, quoniam Prior eodem nomine Ioannem Kusbrotchium, qui uita egregie & diuino plane spiritu scripta

403

In Syluducenli territorio apud Turnhaurum municipium alius Prioratus Corfendonea appellatus. Mirus ibid. est congregatio Windesimensis. ex eodem in Collegijs Regularium cap. 13.

Apud Sonegias in Hannonia monasterium S. Vincentij in quo S. Bruno Colonienfis Episcopus a motis monachis, in sine collegium canonicorum erexit, ijsque constitutiones iuxta regulam S. Augustini prescripsit, templo & claustro reparatis. Iacobus Guilius in Chronicis Hannoniae. Molanus lib. 1. de Canonicis cap. 12. & in Natalibus ad diem 14. Julij, ubi dicit, hanc institutionem canonicorum factam anno 967. nunc cum Mirus referat illud cap. 45. inter collegia secularia, puto factum seculare, sicut alia innumera.

Ad septem fontes monasterium beate Marie congregationis Windesimensis in territorio Bruxellensi eidem congregationi unitum anno 1413. Chronicon Windesimense lib. 1. cap. 40.

Traiectensem Ecclesiam cathedralem S. Servatii fundavit S. Monulphus, qui vt, Gregorius Turonensis attestatur, magnum templum Traiectum in honorem S. Servatii construxit, composuit, & ornauit, in quod multo studio, & ueneratione translatum corpus magni uirtutibus pollet. Clericos Deum tuentes ibidem instituit, quos mouit semper secundum canonicam instituta in omnibus viuere. Hec Molanus in Natalibus ad diem 16. Julij, meminit etiam eiusdem monasterij canonicorum S. Servatii Traiectensis lib. 1. de canonicis c. 12. Hinc uideas, illius antiquitatem, cum S. Monulphus anno 609. ad caelestem gloriam fuerit translatus. De eodem Mirus in collegijs secularium c. 12. Tornacensis cathedralis fuit regularis ex Ioanne Molano lib. 1. de canonicis cap. 3.

Tornaci, Abbatiale cenobium S. Marcialis S. Nicolai de Pratis, quod Ogerus canonicus regularis montis S. Eligij apud Attrebrates fundauit anno 1125. postea canonicis in agrum yrbi vicinum migrantibus, cenobium in Pratis est exstructum, quod cum anno 1566. ab impijs Calvinistis esset vastatum, canonici iterum in Vrbe se receperunt. Mirus de collegijs regularium c. 59. numeratur inter Abbatis Aroasenses.

Troncinij monasterium S. Basini a S. Amando Gandauenfium Apostolo fundatum, cui a Normannis esset dirutum, Balduinus caluus reedificauit, & dictum est altum monasterium in Troncinio, sed canonicis, qui regularem, & monasticum nomine dignam vitam abiecerant, successerunt canonici Praemonstratenses anno 1138. numeratur inter Abbatis Diocesesis Gandensis. Molanus in Natalibus ad 14. Julij.

In Thabor propet Sinecam Frisiz Occidentalis oppidum monasterium S. Saluatoris congregationis Windesimensis, circa annum 1406. fundatum per strenuum militem Ierosolimitanum nomine Dominum Reuentium. Chronicon Win-

desimense lib. 1. cap. 39.

Tungrensem Ecclesiam a sua fundatione regularem fuisse, illud euidenter demonstrat, quod sedes Archiepiscopalis Vtraiectensis, & Leodiensis, quas omnes regulares fuisse perspicuum est antea Tungris erat, vt notat Mirus de collegijs secularium cap. 4.

Tungris monasterium Passionis Christi, & B. Virginis congregationis Windesimensis fundatum anno 1420. est in Diocesi Leodiensi.

Vltraiectensem S. Martini Metropolitanam inter Ecclesias, ab illarum institutione regulares, numerat Molanus lib. 1. de canonicis cap. 11. & 12. probant hoc innumera priuilegia, & scripta vetustissima donationum Regum, Principum, & aliorum magnatum concessa eidem Ecclesie S. Martini, & monachis vel canonicis, siue fratribus in ea seruentibus, omnibus enim praedictis nominibus uocantur clerici dictae Ecclesiae in eisdem priuilegijs, vt videre est in priuilegio Pipini Regis, & filij Caroli magni, quod refertur a Mirus de collegijs secularium cap. 20. v. hinc etiam uideas, vetustis illis temporibus, eosdem fuisse canonicos regulares, ac monachos, contra illorum qui statim atque aliquem monachum uocari deprehenderint, a cetero regularium clericorum excludendum uolunt. De Ecclesia S. Martini Vtraiectensis alia plura Molanus, & Mirus locis citatis post Ioannem Becanum, & Guilielmum Eia, de Episcopis Vtraiectensibus, ac etiam ipse Molanus in Natalibus ad diem 7. Julij, ubi haec uerba nota da scribit. Porro corpus S. archiepiscopi in turba portatili quiescit Traiectum antiqua, vel potius antiquato monasterio S. Saluatoris: hodie enim est canonicorum collegium, vix vllas habens monasterij reliquias, praeter nomen, & multas diuitias, quas peperit quidem monastica pietas, sed plerumq. locu sicut matrem infans cauit. Fundator huius monasterij fuit S. Wilbrordus Episcopus. ex Molano in Natalibus ad diem 7. Nouemb. qui cum S. Suitberto ex Eboracensi Ecclesia, in qua canonicis institutionis habitum, & formam didicerat Vtraiectum ueniens, statim in fundo Basilicae S. Thomae Apostoli propet castrum Traiectense, canonicos in cenobitalium consecrauit Ecclesiam in honorem S. Martini, ita Marcellinus Traiectensis canonicus in Vita S. Suitberti c. 13. plura de hacre Marburnus in Venatorio lib. 2. par 7. cap. 39.

In eadem ciuitate erat alterum monasterium S. Saluatoris paris antiquitatis, & pari munificentia, priuilegijs Regum, & Principum munitum, & opibus affluentius ditatum, teste eodem Molano de canonicis lib. 1. cap. 3. & 12.

In eadem ciuitate monasterium B. Marie, & duodecim Apostolorum, quod ad regularem dicitur, congregationis Windesimensis. Mirus in Catalogo, & cap. 55. Verum Ecclesia Vtraiectensis, cum suis monasterijs sub potestate Harbertorum nunc manet, manentibus tamen monaste-

rijs, vt ex uirgine dignis accipi.

Vincem monasterium in Meclinia a S. Ruodolphi fundatum, ita dictum, quod inter vltimos esse exstructum, de quo Molanus in Natalibus lib. 1. Julij, de hoc uerba fecimus supra in Ecclesia Meclinensi.

Apud Wataas Flandriz oppidum monasterium circulo Praepositurae fundatum in honorem B. Marie, a Roberto Flandriz Comite, ex Mirus de collegijs regularium cap. 39. sed puto id esse cum Guatimensi, de quo dictum est supra, quoniam illius dicitur Fundator quidam Odefridus: potuit enim eadem fundator quilibet, diuersa ratione tribui, alteri tanquam legatorum dotis, ac fundati, alteri tanquam Antistiti, ut quod in fundatione dicit Praepositura, utriusque habita sit mentio a Meyero in Annalijs Flandriae.

1795, vt ex viris hinc dignis accipi.

Wincem monasterium in Meclinia à S. Rumoldo fundatum, ita dictum, quod inter vltimos efficitur constructum, de quo Molanus in Natalibus sub die 1 Julij, de hoc verba fecimus supra in Ecclesia Meclinienfi.

Apud Watanas Flandriae oppidum monasterium titulo Praepositurae fundatum in honorem B. Mariz, à Roberto Flandriae Comite, ex Miræo de collegijs regularium cap. 39. sed puto id esse cum Guatinenfi, de quo dictum est supra. quoniam illius dicitur Fundator quidam nomine Oulfridus: potuit enim eadem fundatio duobus, diuersa ratione tribui, alteri tanquam largitori dotis, ac fundi alteri tanquam Antistiti. nam quod in fundatione dicitur Praepositura vniuersae habitae sit mentio à Meyero in Annalibus Flandriae.

In Vnoicourt oppido Diocesis Cameracensis S. Vindicianus Cameracensis, & Attrebatensis Episcopus monasterium consecrauit ad laudem Dei, & venerationem S. Petri, ubique clericos, & functionales constituit. Molanus in Natalibus ad diem 11. Martij.

In Vilica ex opposito oppidi Bonnæ ducatus Borgeris S. Megengofus Geldriae praefectus condidit monasterium canonicorum, & canonissarum, ubi & sepultus est anno suae praefecturae 28. Molanus in Natalibus ad diem 19. Decembris.

Valencianis in Hannonia in Ecclesia S. Ioannis Baptistae anno Domini 1112. Sanfon Archiepiscopus Remensis amotis clericis secularibus, constituit canonicos regulares, euocato ex monasterio sanctorum Crispi & Crispiniani Gilberto canonico, & primo eiusdem S. Ioannis Abbatem ordinis. Miræus de collegijs regularibus cap. 14. Aliud monasterium adhuc floret.

Vanelonense monasterium S. Petri Abbatia olim congregationis Arosae. Miræus de collegijs regularium cap. 10.

In Volago Abbatia S. Mariz, & S. Huberti eiusdem congregationis Arosae. idem Miræus.

Vallis viridis monasterium B. Mariz apud Bruxellas fertur à nonnullis fuisse olim caput, aut certe membrum amplius satis congregationis Vallis Viridis nuncupatae, quae multis monasterijs canonicorum, & canonissarum per Belgij, Galliarum, Italiam, & Siciliam fuit dilatata, si vera sunt, quae de eadem congregatione Syloester Maurolicus in sua Historia, mare Oceanum vocata, scribit. Verum puto illum sine fundamento id scripsisse. Est nunc membrum congregationis Windesimensis, cui circa annum millesimum quadringentesimum decimum tertium, eius loci canonici cum alijs sex monasterijs sese iunxerunt. Habet hoc monasterium insignem pietate virum, primum Priorē nomine Ioannem Rusbrochiū, qui multa egregie & diuino planè spiritu scripta

edidit Germano idiomate, sed à Laurentio Surio in Latinum versa, quod forsitan in causa extitit, vt Sixtus Senensis in Bibliotheca, vbi mirificè illum laudauit, inter monachos Carthusianos eundem censuerit. Obijt anno salutis 1381. cum vixisset in monasterio annis viginti octo: praeter hunc, aliū habuit eruditissimum canonicum, & aliquando Subpriorem, quem laudat Trithemius in lib. de viris illustribus Germania, nomine Ioannem de Schonhoua, qui claruit circa annum 1420. tempore Concilij Constantiensis, de vtroque vide Chronicon Windesimense lib. 1. cap. 40. Fundatum anno 1349. ex Miræo in lib. de tribus congregationibus nuper edito.

Vallis Angelorum monasterium B. Mariz in Leydendorp in Hollandia Diocesis olim Ultraiectensis, congregationis Windesimensis. Chronicon lib. 1. cap. 39. vbi ponit fundationem illius sub anno 1400.

Vallis Pacis monasterium cōgregationis Windesimensis in Diocesi Ultraiectensi, nunc monasterium sancti Ioannis in Amersfordia, fundatum per quendam venerabilem Dominū Wernboldum de Buscho: p. fuit circa annum 1417. eadem congregatione incorporatum, idem Chronicon cap. 40.

Vallis B. Mariz monasterium propè Aldenardum Flandriae oppidum Diocesis Tornacensis, congregationis Windesimensis. idem Chronicon cap. 45.

Vallis beatae Elizabeth propè Ruremundam monasterium eiusdem congregationis, idem Chronicon, & Miræus de collegijs regularium cap. 11.

Windesimense monasterium S. Mariz apud Zwollam in prouincia Transiulana. & Diocesi Dauentriae, caput praclarissimae congregationis, quae centum & viginti per superiorem, & inferiorem Germaniam olim monasteria complectebatur: hodieque non mediocriter floret, anno 1387. fuit fundatum, de cuius fundatione inferius in ipsa congregatione Windesimensi fusius dicemus.

Zunebecanum monasterium Abbatiale S. Mariz congregationis Arosae. anno 1578. per tumultus bellicos est euersum. Miræus de collegijs regularium cap. 10.

Zvollis monasterium B. Mariz congregationis Windesimensis, Miræus in collegijs regularium cap. 55.

Praeter praedicta canonicorum collegia, quorū licet aliqua ex regularibus ad secularitatem transferint, alia ab Haereticis fuerint euersa, maior tamen pars sub disciplina canonica nunc etiam viget, reperiuntur in Belgio pleraque collegia canonissarum regularium, quae quoniam vel ad cōgregationem Windesimensem, vel ad Victorinā spectant, in Catalogis dictarum congregationū referemus. Collegia verò canonissarum secularium,

flum, quæ multa etiam in Germania tum inferiori, tum superiori videntur, ex regularibus per relaxationem ferè omnia sunt profecta: ficuti etiam ex canonicis regularibus eodem planè modo seculares canonici sunt exorti.

CAPVT TRIGESIMVM NONVM

De Propagatione Canoniorum Regularium, & eorum Ecclesiarum, & Monasterijs in Provincijs Alemannia.

Aris antiquitatis existere propagationem canonici ordinis in provincijs vastissimis Alemannia, monstrant præter Cõcilia Prouincialia Moguntia, Aquigrani, & Wormaciae pro illius reformatione edita, Ecclesiarum regularium, & monasteriorum earundem prouinciarum fundationes vetustissimæ, ex quibus vt pauca, quæ ex Bruchio, & Auentino, licet damnati apud nos nominis autoribus, ac etiam ex Trithemio, Miræo, & alijs catholicis collegimus eodem ordine in præcedenti capite seruatõ recensamus, sunt inprimis.

Aquisgranensis cathedralis, quam sub inuocatione S. Dei Genitricis magnificentia regali, & suo autõre digna fundauit Carolus Magnus, de qua Molanus in Natalibus ad diem 28. Ianuarij hæc habet: *Dicitur autem Aquigranensis Ecclesia à maioribus monasterium S. Marie, eo quod viginti clerici à S. Carolo Magno instituti regulariter, & canonicè in ea vixerint, sub obedientia, in communi, intra claustrum, simul manducantes, & dormientes, iuxta statuta Concilij Moguntinensis sub Carolo Magno celebrati, sed hoc suauè iugum sibi, vt Moguntini, & plerique alij, excusserunt sub Othone Tertio, & Nodgero Episcopo suo, qui regulares clericos viginti conuerterunt in viginti vltio clericos proprietarios, quoniam id temporum illorum malitiam exegisse iudicabant. Hæc Molanus ibi, quæ cum alijs multis tum apud dictum autorem, tum apud Miræum de collegijs secularium cap. 30. legi possunt.*

Propè eandem ciuitatem S. Henricus fundauit conuentum canonicorum sancti Adalberti, quod modò est in ciuitate. Molanus in Natalibus, ad diem 13. Julij.

Aquisgrani nunc floret monasterium S. Iohannis Baptistæ congregationis Windesimensis, de quo Miræus cap. 13. de collegijs regularium in Catalogo.

Augusta Vindeliorum in Sueuia Præpositura insignis S. Crucis nuncupata, cuius Præpositus Mitra, Pædo, & alijs Pontificalibus vtitur in la-

cris. De fundatione huius Præposituræ Gualter Bruchius de monasterijs Germaniæ fol. 111. pag. 1. ita scribit: *Sancta Crux Augustanum cenobium instituit, & ordinu canonicorum regularium S. Augustini ex Hamelbergo, vbi antea situm fuerat, in Augustam Vindelicam translatum ann. Domini 1144. per Episcopum Augustanum V. descalcum Comitem à Theoderico Iste primu huius cenobij intra Augustana Vrbiu mania fundatorẽ, quod primu à Marchialu de Bõrck in Mutshofen pago inchoatum, mox inde à Comite Antistite Augustano Comite Luitpoldo in Hamelbergum montem Augustana Vrbiu vicinu, & mltatõdem iterum, vt prius dictum, ad V. descalco in vicinu translatum est. Subdit ibidem Catalogum Præpositorum, qui loco præferunt vique ad sua tempora, vnum & viginu. Regit nunc eandem Præposituram Reuerendissimus Pater, & Dominus frater Iohannes S. R. E. Protonotarius, qui canonicæ disciplinæ ad primæuum statum instaurandæ propensissimus desudat, cuius votis rogo Dei optimu fauere.*

In eadem Augustana ciuitate est alia Præpositura canonicorum regularium S. Georgij, de qua hæc habet idem Bruchius fol. 119. pag. 1. *Gregorius monasteriu, quod est intra muros Vrbi Augustanae ordinu canonicorum regularium S. Augustini fundatum legitur anno Christi 1135. ab Iuliano Vrbi anno 1142. à Valtero Comite Palatino Tubingens, & Episcopo Augustano, eiusque canonicu in honorem S. Georgij martyri. Huc monasterio præferunt ad hoc vsu seculum hi sequentes Domini Præpositi &c. prolegitur Catalogum Præpositorum vique ad annum 1547. num. 25. quem breuitati consulens, omittere compellor.*

Argentinensem cathedralem in Alfata Iohannes de Nigraualle refert in Catalogo Ecclesiarum Germaniæ, quæ ab illarum institutione fuerunt regulares. Porro in Ciuitate Argentina situm monasterium canonicorum vetustissimu S. Thomæ martyri, & Germanorum Apostolo nuncupatum, quod dicebatur S. Thomæ Scororum à Scotis, qui illud olim tenebant. Hoc monasteriu queritur Renatus Choppinus in monastico lib. L. c. 7. per quendam Episcopum Argentinensem ex canonicis regularibus translatum ad seculares anno Christi 830 vt hinc etiam vides antiquitatem canonicorum regularium in videri, & illaque ex Scotia in Germaniam derivator.

In Ciuitate Argentina monasterium dictum in Scuceia ordinis S. Augustini, ex lib. Taxarum Apostolicarum.

Ambergensem Episcopalem inter collegia canonicorum regularium refert Miræus de collegijs regularium cap. 69. in fine. Hanc fundauit S. Henricus cum sancta Cunegunde illius coniuge, quam Imperiali munificentia ab illis detentam, redidit, quos nunc possidet, sine alio testamento. Erecta est Ecclesia sub inuocatione sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli. Adhuc verò

Masburus in Venetoro lib. 1. cap. 9. B. Henricum cum Cunegunda vxore præter Ecclesiam Ambergensem alia plura cenobia canonicorum regularium erexit.

In eadem ciuitate præter dictam cathedralem, aliam erexit idem Imperator Ecclesiam sub inuocatione Prothomartyris Stephani, paruo quidem summatu, sed maiori opere, in qua regulares clericos constituit, ad quam dedicandam Benedictus Papat venire rogauit, teste Baronio tom. 10. in decimo sub anno millesimo decimo quinquagesimo principio.

In eadem ciuitate est collegiu præpotens sancti Virginiu Canonissarum regularium S. Theodori, quod primu Michelsfeldi in colle S. Nicolai fuerat fundatum anno millesimo centesimo trigesimo quinto, sed postea Bambergam anno millesimo centesimo quinquagesimo translatum, vbi in honorem S. Theodori fundatum à Gertrude Palatina Conradi Marchionis Misnensis, quæ defuncto marito hoc ipsum cenobium ingressa, per aliquot annos eidem monasterio præfuit, & sanctissime vixit. ex Miræo de collegijs regularium cap. 67.

Basilicæ cathedralis olim regularis. ex Iohanne de Nigraualle in Catalogo. In Ciuitate Basilicæ monasteriu S. Leonardi congregationis Windesimensis, de quo Miræus in Catalogo dictæ congregationis.

Bergensis Ecclesia Cathedralis canonicorum regularium Iohannes de Nigraualle in Catalogo. In Badersholin oppido Holsatiæ diocesis Benedicti monasterium B. Marie congregationis Windesimensis. Miræus loco citato.

Reutinsidense monasterium in Bauaria ad flagnum Wumke fundauit in honorem S. Martini Episcopi Comes Otho de Vallay cum coniuge Adelinde. ex Iohanne Auentino, huius confirmatio facta est à Calisto Secundo anno 1120. Secundum Ergeno Tertio. Ita Miræus de Collegijs regularium cap. 77. ex Auentino lib. 5. & Bruchio in Chronologia monasteriorum Germaniæ. puerralle Typographum, dum pro Calisto Secundo ponit Iohannem XXXI.

Berchinsidense cenobium sancti Iohannis Baptiste in Bauaria canonicis Augustinianis antuõ fundatum, & dotauerunt Beringerus, & Cuno Comites de Sultzbach, cum ipsoru matre Imogarda. Anrntinus in Annalibus lib. 5. & alij. Ita Miræus de Collegijs regularibus cap. 52. est in 1790 Saluburgensi.

Beutenis Præpositura Ordinis canonicorum regularium in diocesi Constantienti. ex Miræo de Collegijs regul. cap. 56. ad finem.

Apud Bredesfort oppidum diocesis Monasteriu cenobium B. Marie in Nazareth congregationis Windesimensis. Miræus in Catalogo.

Brandeburgensis metropolitana numeratur præter Ecclesias olim canonicorum regularium in